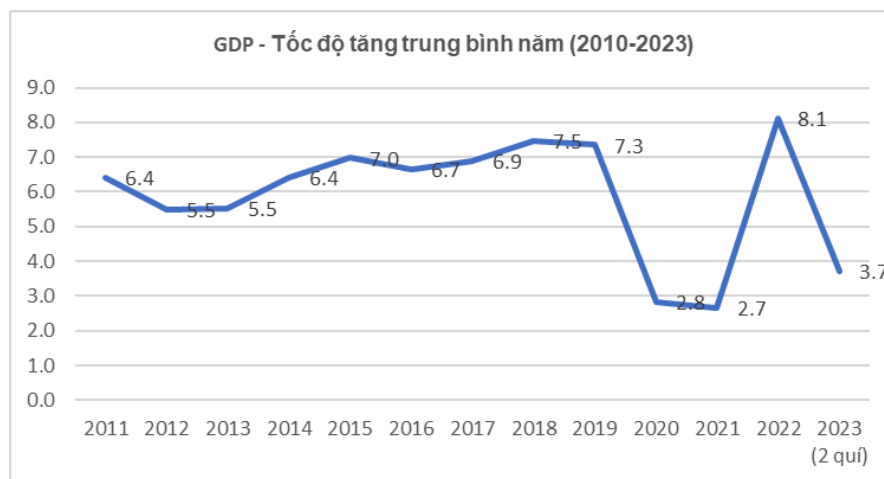

Nhìn lại phát triển kinh tế Việt Nam và năng suất lao động có tính đến việc điều chỉnh thống kê từ 2010 đến nay

Ts. Vũ Quang Việt

05/9/2023

1 Vu Quang Viet, “A comparative statistical View of the Vietnamese economy” in *The Dragon’s Underbelly, Dynamics and Dilemmas in Vietnam’s Economy and Politics*, edited by Nhu Truong and Tuong Vu, ISEAS Yusof Ishak Institute, Singapore, 2023.

Nguồn: TCTK Việt Nam: <http://nsdp.gso.gov.vn/index.htm>

Nếu không cải cách, Việt Nam khó trở thành con rồng con cọp như nhiều người mơ ước.

Tóm tắt

Bài viết này nhằm đánh giá lại kinh tế Việt Nam dựa trên số liệu mới về GDP từ 2010-2022 do Tổng cục Thống kê Việt Nam tính lại và đã công bố chính thức trên mạng. Bài viết tiếng Việt này dựa vào bài viết tiếng Anh đã xuất bản¹, nhưng đã điều chỉnh lại dựa vào số liệu về GDP chỉnh lại cao hơn khoảng 30% trước đây. Các tỷ lệ có thay đổi, thấp hơn trước, nhưng tốc độ phát triển dù có thay đổi không làm thay đổi các kết luận của bài viết trước đây. Bài cũng ghi

lại toàn bộ số liệu mới và cũ dùng trong phân tích, với mục đích giúp giới nghiên cứu nắm rõ hơn tình hình số liệu kinh tế Việt Nam.

Có thể tóm tắt một số điểm sau: (a) GDP trong khoảng thời gian trên cao hơn trước từ 24-28%, điều này sẽ làm các chỉ số nói chung tính theo tỷ lệ GDP thay đổi như giảm các tỷ lệ nợ, thiếu hụt ngân sách, năng suất lao động, v.v. điều này có ảnh hưởng lớn khi so sánh với nước khác; (b) Tỷ lệ của khu vực doanh nghiệp tư nhân lớn hơn trước đây rất nhiều trong khi đó doanh nghiệp nhà nước cũng như hộ gia đình phi chính thức giảm; (c) Tuy thế tốc độ tăng trưởng của các chỉ số cơ bản trong GDP không thay đổi đáng kể. Những tác động của việc chỉnh sửa trên cũng chỉ cho phép phân tích hạn chế một số vấn đề kinh tế liên quan đến thể chế vì Tổng cục Thống kê chưa tách biệt rõ ràng từng năm khu vực nhà nước thành doanh nghiệp nhà nước và dịch vụ nhà nước, cũng như chưa tách biệt khu vực tư nhân thành khu vực doanh nghiệp tư nhân và khu vực hộ gia đình, đồng thời cũng chưa tách biệt doanh nghiệp thành hai loại: doanh nghiệp tài chính và phi tài chính.

Dù với những hạn chế trên vẫn có thể thấy là nền kinh tế Việt Nam hiện nay dựa chính vào đầu tư nước ngoài, tập trung vào sản xuất hàng hóa xuất khẩu vào Mỹ và châu Âu cho các nước thứ ba, dù là may mặc hay máy móc, linh kiện điện tử với lao động tay nghề thấp và năng suất thấp. Trong 10 năm qua, tốc độ tăng GDP bình quân dù cao, nhưng giảm so với trước đây và tính từ thời đổi mới năm 1989 thì chỉ đạt được tốc độ tăng trưởng GDP bình quân năm trên 7% một thập kỷ rồi giảm, so với 4 thập kỷ ở Hàn Quốc và 5 thập kỷ ở Trung Quốc. Vào năm 2022, được là nợ nước ngoài tương đối thấp, vào năm 2022, chỉ khoảng 34%, và dự trữ ngoại tệ tương đối mỏng cũng đạt mức an toàn là 4 tháng nhập khẩu (2021).

Nhưng nợ của doanh nghiệp phi tài chính nói chung (tức là không kể ngân hàng và doanh nghiệp tài chính - khu vực trung gian tạo nợ) hiện nay là quá lớn, đang trở thành quả tạ ngăn cản phát triển. Tỷ lệ nợ lên tới 237% GDP vào cuối năm 2020, vượt xa tỷ lệ 150% của TQ và 100% của Mỹ, sẽ dễ dàng đưa đến khủng hoảng kinh tế do doanh nghiệp mất khả năng trả nợ khi lãi suất thật lên cao (có lẽ đây là lý do nhiều doanh nghiệp đã mất khả năng trả nợ khi lãi suất thật là 6% vào cuối năm 2021. Thông tin mới nhất vào tháng 6 năm 2023, lãi suất cho vay

bình quân là 8.9% so với lạm phát 2% là quá cao, tức là lãi suất thật lên cao tới gần 7%. Nếu tiếp tục kinh tế Việt Nam khó có khả năng tăng cao, thậm chí khu vực xây dựng sẽ suy thoái nặng và mất khả năng trả nợ.

Nợ lớn như thế cho thấy kinh tế Việt Nam nếu muốn trở lại mức phát triển bình thường sau suy thoái do Covid (2020-2022) cần phải có giải pháp đúng đắn. Sau khi GDP năm 2022 đạt tốc độ tăng 8.1% sau Covid, hai quý đầu 2023 cho thấy GDP đã giảm xuống mức rất thấp là 3.7%

Xem toàn bài trong tập tin đính kèm.

Nhìn lại phát triển kinh tế Việt Nam và năng suất lao động có tính đến việc điều chỉnh thống kê từ 2010 đến nay

PDF file:

https://drive.google.com/file/d/1V3R5Rb_0b348nfQdr4Km0jCfhQgRVbz2/view?usp=sharing

Doc file:

<https://docs.google.com/document/d/1qt8MeQhHkfs2LyilQyKPZ6Y1TzBqc52CSAOW3oz2Bfw/edit?usp=sharing>

<https://www.diendan.org>